

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

1 An pro sacerdotijs, atque alijs præbendis, quæ spiritualibus sunt annexa,
liceat pretium percipere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

quartum argumentū de religionis ingre-
 su, tripartita est responsio. Primum. n. con-
 stitutum est, pro ingressu, hoc est pro
 professione, neutiquam fas esse pre-
 tiū aut exigere, aut offerre. Porro quod re-
 ligionis cultus res sit spiritualis, ad quam
 ideo prelati volentes gratis gratenterq;
 recipere debet, ut pote quod illud sit insti-
 tutum beneficium diuinum. Tex. n. extāt
 in can. Quāpio. 1. q. 2. & in c. de regulatib.
 & c. quoniam, de simonia. in declarantes.
 Ita q; spiritualitas per quam in ingressu re-
 ligionis attenditur simonia, non est inde
 perpendenda q; religiosi aliqui ex decimis
 viuunt & bonis ecclesiasticis: possunt. n. de
 cimā titulis secularibus applicari, putā re-
 gibus aut ducibus ad propugnādam eccle-
 siam: præterquā quod sunt religiosi nullis
 talibus fruētes decimis aut spiritualibus
 oblationib. Sed ratio spiritualitatis in hoc
 consistit, quod professio ipsa & religio in-
 stitutio Christi est, ut volentes eum sequi,
 gratis, admittatur. Secundum assertum est,
 quod vbi monasterium est tenue, nec ad
 tantum numerum nutriendum sufficiens,
 nulla est simonia aliquid pro victu & vesti-
 tu, recipere. Exemplum qualecunq; possu-
 mus in matrimonio ponere. Pro illo nam
 que quatenus est sacramentum nil potest
 vir ab vxore recipere: potest tū id admitte-
 re ad sustinenda eius onera. Ex hoc tertio
 fit consequens, neq; esse simoniā, si illa iter
 moniales libentius suscipiatur, quæ ex sua
 deuotione largas elemosinas monasterio
 fuerit elargita. Sicut & econuerso licitum
 monialibus temporalia impendendo bene-
 ficia, seculares ad deuotionem allicere,
 ut sanctimonialem habitum induant: ta-
 meti non possint pretium dare ut tale ca-
 pellant religionis institutum. Circa secun-
 dam conclusionē dubia exurgunt exigua;
 Primum vtrum quando monasterium est
 locuples, ut possit personas quæ recipiun-
 tur alere simoniacum sit pretium exigere.
 Argu. Extāt enim à parte affirmatiua argumen-
 tum, quod cum non alia ratione eiusmodi
 exactio iusta sit quam propter monialiū
 alimentum, vbi illud aliunde suppetit, ap-
 paret pretium pro ingressu religionis exi-
 gi. Quod quidem argumentum Docto. fe-
 re canonici iuris, ut est videre apud Sylu.
 verbo simonia. §. 15. in eandem affirmati-
 uam sententiam cogit. Responderet nihil
 ominus, opulentiā monasterij nihil pror-

sus facere, ut quæ in paupere non erant
 monia, sit in diuite. Et ratio est patentissi-
 ma: nam simonia ex obiecto speciem sortit-
 tur: nempe quia spirituale venditur, puta
 professio ipsa & locus in religione. Si autē
 illud cauetur, & pecunia non nisi pro victu
 recipitur, etiam si monasterium illo sub-
 sidio nullatenus egeat, poterit quidem esse
 peccatum auaritiæ, non tamen simoniæ.
 Sed hoc tantum fatendum est, quod præ-
 mitur simonia: nam si victus est abundans
 præsumitur pecuniam recipi pro ingressu
 ut probè illic conuincit Syl. Quocirca mo-
 nasteria ditissima, quæ pauperes recipere
 absque pretio inuunt, eodemque ingenti
 profectio citra scandalum facere id non
 possunt: tunc maxime, quando videntur
 pecuniam recipere, non pro sustentatione
 sed alijs de causis: nempe quia puella non
 est tam bono sanguine orta, aut alia nota
 infamia aut deformitate. Hac enim pre-
 tio in conuentu aestimare, vix à simoniæ
 macula elui potest: atq; hoc demum, si con-
 uentus ut suam amplitudinem, & magni-
 centiam clariorem reddat, auctiora exi-
 gunt pretia.

QVÆSTIO VII.

DE SIMONIA IN SACERDO-
 tibus ac dignitatibus conquirendis.

S. Tho. 2. 2. quæst. 100. art. 4.

ARTICVLVS I.

*Vtrum pro sacerdotijs atque alijs præbendis
 qua spiritualibus sunt annexa licet
 pretium percipere.*

Quænam de rebus spiritua-
 libus pura sacramētū deq;
 alijs spiritualibus actionib.
 disputatum est, subsequen-
 tur ut rationē simoniæ cir-
 ca sacerdotalia, præbendasq; ac dignitates,
 quæ eisdem functionibus mancipantur, ex-
 aminemus. Apparet enim istorum mer-
 catum, nulla sordescet simoniæ macula:
 quoniam si hæc emere aut vendere, simo-
 niacum esset, eo vel maxime quod sunt
 spiritualibus actionibus coniuncta: sed hæc
 ratione nullam rem temporalium liceret
 vendere: quia cum omnia temporalia mundi
 fuerint

Primū
 dubiū.

Argu.

Solutio

Secundū

Tertiu

Distin-

ctio.

Con-

clusio.

fuert propter spiritualia condita, cuncta censentur spiritualibus annexa. Secundo: Sacrorum vasa, sacraque; vestes inter ea, que spiritualibus connectuntur, continentur: calicem autem ad occurrendum Ecclesie necessitati vendere licet, & sacras vestes: ergo liceret etiam Pontifici Maximo, ubi Ecclesia graui premitur necessitate, episcopatum, aut quodvis aliud sacerdotium, pretio conferre, dum modo conferretur digno. Tertio arguitur: Inter spiritualibus annexa ascribuntur ius sepulchre, ius patronatus, & secundum antiquos, ius etiam primogenituræ: ergo quod tunc ius sacerdotale erat illi coniunctum. Sed Abraham emit ab Ephron speluncam duplicem in sepulchram. vt Genes. 23. memorie proditum est: & Iacob a fratre suo misera lenticula ius emit primogenituræ, vt eodem libro cap. 25. legitur. Ius præterea patronatus transit cum re vendita, & in feudum conceditur. Item decime quibusdam sunt regibus ac militibus concessæ, a quibus tursum, & redimi possunt. De inde, & prælati præbendam si uictus, quos alij conferunt, in tempus retinent, vt Papa medietatem annatis: etiam si præbende spiritualibus sint annexæ, ergo sacerdotium mercatus in vitium simonie minime impingit. In contrarium autem facit cano. Palchalis Pontif. sum. 2. q. 3. ca. si quis obiecerit, Cuius verba sunt: Quisquis eorum vendiderit alterum, sine quo neque alterum prouenit, neutrum inuentum derelinquit. Nullus ergo emat Ecclesiam, vel præbendam, vel aliquid ecclesiasticum: vt pote sine quo spiritualis actio non prouenit. Hec ibi.

Ad quæstionem supposita distinctione duabus conclusionibus respondetur. Bifariam enim accidit temporale quidpiam spiritualibus esse annexum. Vno quidem modo, tamquam id, quod ab spirituali dependet: sicut i sacerdotia habere Ecclesiastica, quæ cum clericali officio coniunctum est: de quo utiq; annexioris genere statuitur prior conclusio. Neuiquam id, quod hoc pacto spiritualibus annexitur est pretio vendibile, imò eius modi venditio esset simoniaca. Et ratio est clara iuxta tenorem citati canonis. Nam cum eiusmodi pale sine spirituali non transeat, cum illud venditur, spirituale con-

iunctim venditur. Alio vero modo id, quod temporale, & spiritualibus est coniunctum, in quantum ad huiusmodi spiritualia ordinem habent, cuiusmodi est ius patronatus, vt pote cuius munus est clericos ad Ecclesiastica sacerdotia prefentare. Et vasa vestimenta que; sacrorum vsui destinata, de quibus posterior adhibetur conclusio. Illa, que hoc pacto ad spiritualia referuntur, nullæ sunt simonia vendere, dum modo non quatenus sacre sunt, vendantur, sed quatenus res quedam. Probatur contrario modo, nam cum temporalia hæc nihil spirituale supponant, transire in alterius dñum possunt, qui nihil habeat spūalitatis, ut si quis seculariū villam emat, cui ius patronatus annexum est. Et si calix in massam argenti refundatur, & formam perdat, potest in alterius manibus dominari, qui ex eadem massa potest profanum uas fabricare. Circa priorem conclusionem dubium emergit, tum quod sub obscura est eius ratio, tum etiam quod nec satis est solida. Quare ad luculentiorum eius explicationem inquiritur, quo iure emptio uenditioque; præbendarum, seu simoniaca sit uentia, utrum solū Ecclesiastico, an uerò diuino. Nam etsi q. 5. de simonia in gñe similem quonem disputauerimus, ubi uenditionem sacralium actionum decisum est iure diuino esse simoniacam, nihilominus de præbendarum dignitatemque; mercatum non est tam comperitum. Apparet quippe huiusmodi simoniam solo humano, & pontificio interdici, nam sacerdotia hæc nihil aliud sunt quam decimarum fructus, que quidem res sunt merè temporales, ergo non obstat quod sint spiritualibus annexa, præter ab illa spūalitate se, moueri, & uendi, sicut calicis materia, dum modo consecratio non uendatur, uendibilis est, Mox, etsi decimarum substantia iure diuino sit spiritualibus functionibus addicta, quoniam nihilominus, ut supra monstratum est, iure humano est constituta, potest ergo Papa si sacerdotium ualeat ceterum ius medietatis uendere, alteramque; Ecclesie relinquere. De hac quere interpretet Caieta. can. iuris i diuersas dissecatur, quæ Cai. Prima quolib. 1. q. 9. ad tres reducit. Prima n. ea de q; extrema est, hinc omni simoniæ iuniter. Glosa. sum esset de iure humano, quoniam ostendit huius Ant. de ex glo. in c. ex parte de c. ff. de leg. 1. quæ il Futrio. lic. Ant. de But. & Cardinalis c. 1. de sim. Cardi. Soto de Iust. & Iu. Iii com-

Postrema conclusio.

Probatio.

Dubium.

Caieta. Ant. de Futrio. Cardi. Soto de Iust. & Iu. Iii com-

Primo argu.

Ad fe-
cundum
yguam.

fructus, sed ius spirituale. At posterius au-
tem de decimarum quota, quæ solo Ecce-
siastico iure videtur cõstituta, videtur, &
est notanda solutio, quod eiusmodi pon-
tificia sancto non est perse alia distincta
a diuino iure, præcipitur decimarum
substantia, sed est ipsius determinatio,
& moderatio. Quæadmodum ecclesiasti-
ca præcepta de celebrandis his, illive fe-
stis, & de annuali cõfessione, nihil aliud
sunt quam determinationes diuini iuris.
Et iõ non solum vendere ius decimarum,
in totum cum titulo clericali, verum &
quo ad partem, est simonia contra ius di-
uinum. At vero non negamus, quin ali-
qua sit simonia de iure positio, nempe
quæ non est prohibita, quæ mala, sed mala
quia prohibite, ut habet eadem glossa, pu-
ta quando præbenda non est annexa cle-
ricali muneris sed aliis officiis, ut pote ho-
spitalium seruitio, aut facerotiõ editui. Ec-
clesiæ ue cõconomõ, ut q. 5. art. 4. decla-
rauimus, nam eiusmodi munera, & offi-
cia non sunt proprie spiritualia, sed sola
pontificia lege eorum uenditio est in-
hibita, ut patet ca. Saluator 1. q. 3. de præ-
bendis autem, quas Præstameras uocant
audio aliquos hæsitare, an sint mere spi-
rituales. Haud tñ est cur in litem eue-
rit, quoniam non sunt ut pensiones, quæ
sine titulo conferuntur, immo habent
uerum titulum. Et cum ille non sit secula-
ri, sequitur quod sit clericalis, ac per in-
de spiritualis. Quod enim autem sola
ratione studii esse subiectus a commu-
ni decimarum conuulo, non habet in iure
fundamentum, neq; huius ueritas li-
quet, sed a quibusdam constringitur. Qua-
re in re dubia standum est iuri decima-
rum communi, uidelicet ut eiusmodi ti-
tulus spiritualis sit. Quare ambigere
non possum quin eiusmodi titulus obli-
get ad petolendum diuinum officium,
atque adeo emptio & uenditio ipsius si-
moniam proculdubio geminat. Secus
de aliis titulis secularibus, quale habent
seculares principes, & reges ad decimas,
ut statim artic. sequenti patebit In calce
demum quæstionis commendandum
memoria est, tunc dumtaxat simoniam
pullulare, cum quippiam quasi pretium
confertur. Nam ut bene ait Caiet. in
Summa, in uerbo simonia, cum multis
rationibus, ac modis quidpiam consue-

Præben-
de, quas
Præsta-
me: as
dicunt,
spuales
sunt, &
obligat
ad petol-
endum
diuinum

uerit temporale, dum spirituale recipi-
tur, retribuit scilicet, uel per modum su-
slenationis. Ecclesiasticorum ministro-
rum, quam supra diximus esse necessa-
rium, uel per modum liberalis honesta-
tis ad gratiam, uel referenda in eundem,
uel forte quasi ex lege oblaudabilem con-
suetudinem, atque aliis præterea modis
nullus simoniam procreat, nisi quidpiam
per modum preuis rependatur. Neque
uicuetur eum, qui spirituale confert,
quidquam retributionis quoniam aliorum
modorum expectans, simoniam si In-
mo uero est antequam illud cõferat, illud
postulet, quod ex laudabili, & firmata con-
suetudine ei debetur, ut litem caueat,
quam consuetudine ei debetur, ut litem
caueat, quam post ad recuperandum ti-
met, nullam contrahit simonia labem. Po-
strema denique dubitatio, sit, ut um salte
ad redimendam uexationem liceat tem-
porale pro præbenda largiri. Arguitur. u.
a parte affirmatiua ex superiori decisio-
ne, quæ asseritum est, nullam esse simo-
niam ad redimendam uexationem pro
baptizando paruulo iamiam animam ex
halaturo pretium porigere. Cum enim
sacramentum maiorem habeat spiritua-
litas rationem, quam præbenda, uide-
tur ut pro ipsa sit etiam licitum Respon-
detur nihilominus sub distinctione, ue-
xationem redimere duob. modis uenire
potest. Vno modo, ut diximus, cum
quis puim, aut fraudem impeditur præ-
bendam petere, ut si quis te ui detineret,
ne ad competendum canoniciu pergeres,
aut si timeres aliquem falsa de te sparsu-
rum, ut tuam electionem impediret, &
hoc licitum est pretio redimere, quando
quidem quicumque idoneus tale habet
quæsitum ius alios modo. si quia putaret
pre alius candidatis dignitate pollere, &
ideo putaret iniuriã ab electoribus pati
contra suu honore si nõ eligeretur. & idcir-
co electorib* alio intercuriori pretiu por-
rigeret. Et hoc proculdubio non licet, nã
etiã quilibet ius hæat petendi, nõ tñ par ius
habet ut eligatur, sed hoc debet manere
in libero arbitrio eligentium. Quare ca-
ueat prudentissimus quisque hoc sibi pal-
liamẽtum preterere, esse enim uera em-
ptio spiritualis Secus autem de baptismo
in extrema necessitate, in quo casu paru-
lus ius habeat, ut baptizet propter sacra-
Soto, de Iust. & Iur. Tit. 2. menti

Dubita-
tio.

Solutio.

HA
TAN
2

menti necessi. Item Quod quidem acqui-
siti in ius respectu præcedere nemo habet
pæter quam quod non in falsis, dum
de propria idoneitate iudicat. Neq. polli-
ceri licet e pensionem super futuram præ-
bendam, et si exprimeret de consensu Pa-
pæ: non enim hoc esset temporali spiri-
tuali cœmere. Secus in permutationi-
bus aut resignationibus. Possum siquidē
ego permittere pensionem super benefi-
cium, quod in meum fauorem resignas,
ut statim articulo sequenti patebit.

Ad pri-
mū ar.

Primi capitalis argumēto dilatio sub-
obscura apud D. Tho. apparet, cōcedit nā
que temporales oēs possessiones spiritua-
libus, sicut sint annexi, nā ut corpus pro-
pter animā, ita temporalia propter spiri-
tualia cōdita sunt. Colligit autē inde uen-
di posse, non tamen eorum ordinem, quē
habent ad spiritualia. Quod est dicere, Si
cui quisque secularium sua uendere po-
test, quia illa non uendit, quatenus ad spi-
ritualia referuntur, sed quatenus in usum
humanum assumuntur, ita & sacerdotes
fructus suarum decimarū uendere possunt,
ordinem tamen ad spiritualia, pūte ius
decimas percipiendi, quatenus clericali
functioni nā ipsantur, uendere, simonia
est. Pari modo respondetur ad secundum
uasa sacra, quatenus res materiales sunt,
uendi posse, cōsecrationem uero nequa-
quam. Si autem uendantur in profanos
usus, pro Ecclesia uel pauperum necessi-
tate, tunc aut infringi, aut effundi de-
bent, ut desinant esse sacra. Si autem
una Ecclesia uendat alteri ad sacrum
usum, potest quidem sine fractione, di-
modo nihil pro cōsecratione recipiat, et
idem est de uestimentis. Et eam per di-
lacerationem possunt perdere formam,
& tunc uendi, etiā in usus seculares. Ter-
tium uero argumentum plura habet mē-
bra. Primum de spelunca Abraham, quam
emit in sepulcrum ad Ephron. Ad quod
bisariam D. Tho. respondit. Primo, quod
forsan terra illa nondum erat in sepul-
crum dedicata, quare neque ulla fuit si-
monie culpa, illam emere, sicuti neque ulla
est, solum emere profanum, ubi cœmete-
rium extruatur. Præfert tamen solutio-
nem alteram, nepe quod cū etiam apud
gentiles officium sepulture religio esset,
& Ephron speluncam, quæ in sepulcrum
destinata erat, pretio uendere iuste debet,

Ad se-
cūdam
argum.

Ad ter-
tium ar.
S. Tho.

simonica contagione infectus fuit. Nō
autem iustus Abraham, ut qui non loca
debat, nisi terram emere communē, aut
uexationem redimere. Quāuis neq. E-
phron apparet nisi gratis obulisse, eam,
neq. uero Abraham nisi pretium gratis
retulisse, quanto terra estimaretur. Vbi
id quod q. 5. dicebamus, annotandum est
nepe apud infideles quādātenus illis se-
culis rationem rei spiritualis uiguisse, et
perinde simonia notam. At uero cum
non esset tunc talis temporum consecra-
tio, qualis est modo, dubium restat, utri
apud nos loca cœmeterii sepeliendis mor-
tuis pretio uendere, sit simonia. Apparet
enim id iure prohiberi, c. Abolende de
sepul. & c. qui in ecclesia de simonia. Et ra-
tionem id ipsum confirmatur, nam ius se-
peliendi mortuos ad religionem atti-
ner, si ergo illa de causa gentilibus uo-
fas erat sepulchra uendere, maiori ratio-
ne erit & nobis, ut qui cœmeteria conse-
crant, aut benedicimus. Immo apparet
esse simoniam de iure diuino, & natura-
li, nam eodem iure religio uirtus est. Ni-
hilominus respondetur per hanc distin-
ctionem. Ut officium sepeliendi mor-
tuos quantum ad id, quod necessitas ha-
ber, nequit citra simonia labem uendi,
ut supra propter hanc modo factum ra-
tionem constitutum est, ita & pro loco
necessario in cœmeterio pretium exigi-
re simonia esset, utpote si clerici nullō
cofacto uellent mortuum humare, nā
pro terra aliquid penderetur, nam profi-
cto eadem est ratio officii sepeliendi, &
necessarii soli, quandoquidem religio
Christiana est, ut cadauera in cœmeterio
recondantur. Et hoc est, quod ait S. Tho.
etiam apud gentes fuisse simoniacum.
At uero si quis honorationem locum in
Ecclesia, ceu pompam non necessariam
affectat, non profus simonia condonan-
dum est, si aliqui pro illo loco ad Ecclesie
fabricam exigantur, sicuti de superfluis
pompis supra diximus. Vnde ubi talis
generis consuetudo, quæ iam est p lege re-
cepta, circa scādalum potest taxari, non
postulari. Quare sententia Hosti super c.
Auduimus de simonia negantis licitum esse
se huiusmodi pactum, non est necessaria.
Quoniam re uera, si nihil pro cōsecratio-
ne, aut benedictione loci recipiatur, sed
uendatur terra, sicut materia calicis, nihil
illic

SOTO
de iure
Legibus
DIE
13

illic spirituale venditur, sed humanus tem-
poralique honor: dummodo scandalum
caveatur. Quæmodum & loca in Ec-
clesia honoris gratia ad sedendum certis
profapsi destinata esse conuenerunt.
Quamuis distindendum non sit, quin isti ho-
noris tituli in locis sacris nimium affectari
deformem habeant vanitatem. Ad capi-
tula, verò citata respondetur, nihil aliud
prohibere, quam ne id vendatur, quod est
de necessitate sepultura compulso, scilicet
pacto, vt non sepeliatur, qui terram non
emerit. Ad historiam autem Iacob re-
spondetur, nequaquam simoniam com-
misisse pro eo quod diuinitus indultum il-
li fuerat ius primogeniture, atque adeo sa-
cerdotij secundum illud Malach. 2. Iacob
dilexit, Esau autem odio habuit. Esau ve-
rò, cui idem mysterium celatum erat, pec-
cauit vendens secundum Apostolum ad
Hebræ. 12. Ne quis fornicator, aut proph-
anus, vt Esau qui propter vnam escam uen-
didit primitiua. Haud tamen responsio
hæc omnem lectori dubietatem eximit.
Primum enim non constat tale mysteriū,
quod: Esau operum erat, apertum fuisse
Iacob. Mox etiam si ei fuisset notum, non
ideo eluitur à culpa, tum propter inhu-
manitatem reuerti fratri porri-
gere pulmentum, tum quod Esau ad pec-
candum induxerit, cum ipse non esset ad
modum vltararij paratus vendere. Immo
cum iure naturæ bona fide possideret pri-
mogenituram, nullatenus vexabat Iacob,
quare non est excusatio legitima dicere, re-
demisse suam vexationem. Ad horum pri-
mum respondetur, ex textu sacro colligi
Rebecca innotuisse mysterium, aut nutu
patris, aut alio diuino modo. Alias nun-
quam id persuasisset nato suo minori di-
cens: Super me sit filij ista maledictio. Qua
ratione & Iacob idipsū intellexit. Et ideo
iure suo vsus est: Dicens enim, vende mi-
hi, idem intellexit quod, da quod meum
est. Nec tenebatur mysterium fratri suo re-
uelare, quia tunc ille fratrem suationi non
acquievisset. Quocirca licet nō esset idem
Esau paratus vendere non idcirco cen-
setur Iacob eum induxisse: nam qui iure suo
vitur, neminem inducit. Quare cum al-
ter possideret alienum bene dicitur ipsam
Iacob vexasse postquam alia nō pateret ei
via recuperandi quod suum erat, & peten-
de Iacob redemit vexationem suā, præter

quam quod Esau non necessitate, sed gula
affectabat lenticulam, quia ratione Iacob
ab inhumanitate defenditur. De iure au-
tem patronatus, vt extra, eodem titul. patet
perinde ac de re spirituali censendum est,
ita vt simonia si illud per se pretio vende-
re, sed transit cum villa, aut castro, cui est
annexum. Quocirca qui villam vendit,
neutiquam propter ius patronatus potest
auctius pretium exigere.
Circā aliud membrum de decimis pri-
mo notandum est duo in ipsis considerari,
nempe fructus ac proventus, quæ res sunt
merè temporales, & ideo vt dictum est
vendi, possunt, ut patet de publicanis, qui
constituto pretio eosdem fructus mercan-
tur. Et hoc est inquit D. Thom. quod Pa-
pa concessit secularibus dominis, ac princi-
pibus. Quæ ratione regi nostro concessio
sunt terræ in bellorum subsidium contra
infideles. Secundò notandum considera-
tè est, ius spirituale illas petendi, & hoc la-
cis indulgeri non posse, quoniam est ius
sacerdotiale.
Contra hoc autem est argumentum, qd
Rex, & quicumque secularium habent hu-
iusmodi decimas, quales sunt, qui templa-
riorum bona possident, idem ius habent
eas petendi, quod clerici ipsi, nam Rex
ex communi decimarum cumulo tertias
capit, & alij Domini rotas decimas perin-
de atque episcopi. Immo ipsi sunt, qui pa-
roccio suam consignatam sortem tribuunt.
Ad hoc bifariam responderi potest. Pri-
mò quòd recipiunt nomine Papæ. Secun-
dò, ad rem accommodatus, quod Papa
cum decimarum partem principibus ad-
iudicat, illas sub seculari titulo, puta defen-
dendi Ecclesiam, constituit. Et ideo prin-
cipes ius quidem habent petendi, non ta-
men spirituale, quod tantum D. Thom. ne-
gat posse concedi laicis; sed iusulare,
quod ipsi possunt alijs vendere, & cum alia
secularia bona quomodocunque distraho-
re, & alienare.
Ad vltimam denique particulam respõ-
sionis perpendenda est solutio D. Thomas
videlicet quòd si Papa ante beneficium
collationem ordinauerit particulam
pro sua iusta sustentatione, aut pro
alijs pijs vsibus adimendam, rectè id qui-
dem potest. Sed nota, ordinauerit, id est
communi, & æqua lege sancierit, pro
caussa iusta; nam profectò si pro libito
Soto, de Iust. & iu. Iii 3 absq;

Ius pa-
tronat^o
vendere
simonia
est.
Decima
rū, pue-
ntis uen-
di pfit.

Argu.

Solutio.

D.Tho.

Iacob
emēdo
primo-
genitu-
rā ab E-
sau, si
monia
nō com-
misiit.

Prima
obiectio
Secūda.

Ad pri-
mā obie-
ctionē.

absque lege id fecerit, suspectum est. Et hac ratione lege in Hispania recepta, & in alijs nonnullis prouincijs constitutum est, vt annatis, hoc est à tempore quo quis obtinet sacerdotium, dimidiatos fructus illius anni soluat. Et posset, si necessitas ingrueret, vt supra diximus, decimas decimarum sibi retinere, si modò illa ratione reliquæ omnes exactiones, & compositiones extinguerentur. Sed id maximè notandum, quod D. Thom. subdit: si uerò enim inquit, ab eo, qui beneficium confert, præter positam antea legem requirat, aliquid sibi exhiberi de fructibus illius beneficii, idem est, ac si aliquid munus ab eo exigeret: & ideo non caret vicio simoniæ. Quam quidem sententiam ego mihi plurimum obseruo in confirmationem nostræ, quam lib. 3. de pensionibus declarauimus. Quemadmodum enim non potest pro se Papa pensiones iniungere, ita neque pro alijs: nisi tanquam stipendium pro officio, & obsequio seu spirituali, seu seculari: quod Ecclesiæ est commodum. Quòd si quis contrarius sic arguat: Quid quid alteri concessione Papæ confertur potest, sibi ipse valet applicare: quandoquidem ipse est bonorum Ecclesiæ dispensator: potest autem commutans, aut renuntians eius auctoritate pensionem sibi retinere: ergo eandem potest sibi & Papa ad iudicare. Respondetur fallaciam in argumento latere: nam & si auctoritate pontificis commutanti ac renuntianti concedatur pensio, non est tamen eadem causa in ipso pontifice, vt sibi retineat, quandoquidem ipse non est præbendæ dominus, uel ille, qui commutat, aut renuntiat, sed duntaxat dispensatur: qui ideo debet suam pro iusta causa interponere auctoritatem.

ARTICVLVS II.

Utrum præbendarum permutatio absque simonia fieri possit.

PRæbendarum permutatio earum uenditioni affinis est: & ideo quaeritur an absque simonia fieri possit. Arguitur enim à parte negatiua. Primum ex glossa supra citata, cap. ex parte, prima, de officio delegati. ubi habetur, quòd si quis ingratiam alicuius sacerdotium renuntiaue-

rit, alias non renunciaturus, simonia committitur contra ius humanum. Cum ergo vniuersæ commutationes illo pacto fiant, simoniam redolent.

Secundò arguitur: si eiusmodi permutaciones iure essent permittæ, sequeretur, quòd liceret dum exilior propinquiori commutatur, tantum retinere pensionem super pinguiori, quanto excessu alteram superat. Id autem falsum esse sic monstratur: quòd tunc pariter sequeretur, si una nullos haberet fructus, sed tantum personalem titulum, altera uerò fructibus abundaret, posse quantitate pecunia refusa quæ sunt fructus illius diuitis fieri permutacionem: nam quòd de parte permittitur, non est cur de toto interdicitur, & tamen contractus iste emptio uidetur esse peccata.

Tertio potissimum arguitur: si tales permutaciones iuri essent conformes consequens inde fieret, vt eiusmodi pensiones possent numerata pecunia estimari, & redimi: vt annua pensio ducatorum 10. 80. aut 100. numeratis redimeretur. Conclusio tamen si vera est, aditum vendendis sacerdotijs patefacit. In contrarium est e. quaesitum. de rerum permut. ubi solum uentantur permutaciones cum pacto, sine licentia episcopi: conceditur tamen episcopo facultas eandem faciendi: quòd quidem non concederetur, si simonia esset.

Ad quaestionem iuxta argumentorum numerum tribus conclusionibus respondetur. Prima: Resignatio præbendæ in manus legitimi Annistitis in fauorem alterius designatæ personæ, & non alias, si non aliud interueniat pactum, siue fiat per modum permutacionis, siue per modum simplicis renuociationis, nullam habet rationem simoniæ: neque iure diuino, neque iure humano. Conclusio hæc supra a nobis contra citatam glossam asserta est. Quòd si glossam sub glossa ueris, quòd id tentat, quando renunciatio aut commutatio fit sine licentia Papæ, aut prælati, inanis tunc esset: vt quaestio 5. diximus: nam cum nemo possit præbendam dimittere, nisi in manibus prælati, cuius est beneficia conferre, neque auctoritate priuata alteri ad iudicare, illa non esset simonia, nisi fortè mentalis: quia nihil fieret. Quòd autem cum illa condicione renuntiare, nulla sit simonia, patet manifestè.

Obie-
ctio:

SOTO
de Iure
Legibus
DIE
13